

Anmäl dig nu till Bioenergitorget på Energiteknik 2000!

Nu dags för Energi Mässa

Svenska Mässan med Energiteknik 2000 blir först.

- Det ser bra ut, säger projektledaren Ulla Oddhammar i en kommentar.

- För att ytterligare stärka sambandet mellan konferens- och mässbesökare har vi i år lagt mäs-
san alldeles intill konferensen

- Vi har även i år BIOENERGI-

TORGET, alltså montrar samlade kring en scen.

Där sker korta rappa presentationer på olika teman, förbränning, bränsle, småhusuppvärmning, miljö. Utställande företag presenteras och utfrågas av Bioenergis chefredaktör Lennart Ljungblom och intresserade mässbesökare.

Bioenergitorget

Önskemål/synpunkter

Tag direkt kontakt med Lennart Ljungblom telefon:

08-441709, 070-739 0105

e-post, lennart.ljungblom@novator.se

Mässan direkt : www.swefair.se

Missa inte

3 feb Pellets 2000

Borås www.svebio.se

8-9 feb e-world of energy

kongres Essen Tyskland

www.e-messe.de

17-18 feb Nordic seminar on

small scale wood combustion

Naantali, Finland

tel: +358 2 215 4681

22-25 feb Energiteknik 2000

Arr: svenska mässan. För info ring 031-708 80 46 eller besök

www.swefair.se/energiteknik

14-15 mars

Sveriges Energiting-2000

Energimyndigheten

www.steam.se

4-5 april

Svebio årsmöte och konferens

www.svebio.se

5-9 juni Biomass 2000

Sevilla, Spain

3-6 juli

ISAF XIII, alt drivmedel

Stockholm www.steam.se

14-15 nov

Bioenergidağarna 2000,

Piteå www.svebio.se

Priserstatistiken kvartal 4 1999

källa: Energimynd. (kr/MWh)

	vvk	ind
Förädlad	157	
Skogsflis:	115	109
Biprodukter:	87	82
Stycketorv	95	
Frästorv	109	

Ny bok

"I det fördolda sker en revolution inom den svenska energiförsörjningen.

Alltmer fjärrvärme produceras med bränslen som har sitt ursprung i skogen. Särskilt under de senaste åren har utvecklingen varit dramatisk. Bioenergin, som domineras av bränslen från skogen, svarar idag för nära en femtedel av den svenska energiförsörjningen men är trots det en förvånadsvärd anonym energikälla".

Förutom att ge en konkret beskrivning av vad träbränslen

MAFA
SILOR

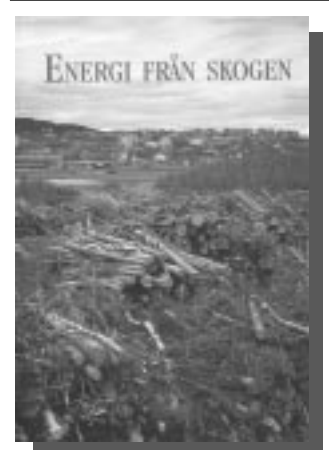

bevarar fodervärdet

MAFA silo är svensktillverkad och har en unik konstruktion och kvalitet som bättre bevarar ditt fodervärde.

Ring för mer information

MAFA
I ANGELHOLM AB
Tel. 0431-881 40
Fax 0431-41 15 01
E-mail: mafa@mafa.se
eller besök oss på Internet
www.mafa.se

är, avhandlar boken en rad aspekter, från praktisk hantering, förbränningstekniker och produktionsvillkor, till träbränslenas roll i framför allt den svenska energiförsörjningen och ekonomin, samt deras påverkan på hälsa, natur och miljö.

Boken är på 132 rikt illustrerade sidor. Huvudredaktör är Per Olov Nilsson och projektledare har varit Göran Lönnaer.

Säljes

2 st beg rökgasfläktar

HACS- 071-129 inkl. motor 75 kW

Tel: 0503-12 255 ell.

010 - 28 25 999

Nytt kraftvärmeverk för avfall i Malmö

Sysav har fått Miljödomstolens tillstånd att uppföra och driva ett nytt kraftvärmeverk. Tillståndet omfattar en ny anläggning med två förbränningslinjer på vardera 75 MW lokaliserad intill den nuvarande anläggningen på Sjölandaområdet i Malmö. Fullt utbyggt kommer det att innebära att energiutvinningen ur avfall i det närmaste fördubblas.

- Den nya anläggningen, som ska kunna producera både fjärrvärme och el, innebär att Sysav får kapacitet att ta hand om allt brännbart avfall i vår region, sydvästra Skåne, och utvinna energi ur det, säger Sysavs vd Håkan Rylander.

- I dagsläget måste vi tyvärr deponera stora mängder brännbart avfall. Erfarenheter visar att

när källsorteringen ökar, blir det mer till materialåtervinning men också mer brännbart avfall till energiutvinning.

Byggs i etapper

Sysav planerar att bygga den nya anläggningen successivt och köra den parallellt med den befintliga, som på sikt ska avvecklas.

Fullt utbyggt kommer anläggningen årligen att producera cirka 800 miljoner kWh värme och 300 miljoner kWh el. I den nuvarande anläggningen produceras 600 miljoner kWh fjärrvärme.

Sysavs styrelse har tagit beslut om att bygga den första av de två nya ugnarna. Planering och upphandling pågår och den beräknas vara i drift 2002. Enligt tillståndet ska båda linjerna ha tagits i

drift före 2008. Utbyggnaden av den andra linjen ligger förhållandevis långt fram i tiden, men Miljödomstolen menar att man genom att redan nu tillståndspröva den, påskyndar avvecklingen av den gamla anläggningen.

Miljödomstolen ser däremot inga skäl till att ompröva tillståndet för den nuvarande verksamheten eftersom syftet med den nya anläggningen är att successivt avveckla den gamla. Man menar att det genom den nya anläggningen skapas förutsättningar för att med ny och bättre teknik ytterligare minska de negativa effekterna på miljön.

Inget motstånd för Sysav

Ingen av de tunga remissinstanserna har haft något att invända emot att Sysav får tillstånd att bygga en ny anläggning. Det man framför allt haft

synpunkter på är hur mycket avfall Sysav ska få förbränna och vilka utsläppsvillkor som ska gälla för anläggningen.

Sysav ansökte om tillstånd att förbränna sammanlagt högst 350 000 ton avfallsbränsle per år, inklusive vad som förbränns i den befintliga anläggningen. Miljödomstolen ser inga skäl till att begränsa mängden avfall som får hanteras i anläggningen och bifaller företagets ansökan.

Ett års provotid

När det gäller villkor för utsläppen till luft och vatten från den nya anläggningen har sådana fastställts för vissa ämnen, medan Miljödomstolen skjuter upp avgörandet för andra ämnen tex kväveoxider och svaveloxid.

Sysav får en provotid med provisoriska villkor för dessa ämnen under ett år efter det att den första linjen tagits i drift. Därefter ska företaget redovisa en utredning och förslag till villkor.

Vapo köper Råsjö som i sin tur köper Mellansvenska Biobränsle, Mebio

I skrivande stund pågår förhandlingar om att Vapo övertar Råsjö Torv AB.

Råsjö dotterföretag Hasselfors som arbetar med jordbruksprodukter kommer att överföras till finska Kekkillä som till stor del ägs av Vapo och som är börsnoterat. Det är med den anledningen som marknaden informerats om planerna.

Råsjö Torv kommer, om affären genomförs som tänkt, även i fortsättningen drivas som en självständig koncern, säger vd Bernt Hedlund till Bioenergi.

Råsjö köper Mebio

Endast "formaliteter" återstår nu innan Mebio upptas i Råsjö koncernen.

Med detta får nu Råsjö också pelletsproduktion inom koncernen som komplement till den torv- och trädbränsleverksamheten.

Positivt

- Detta är en positiv utveckling, säger Bernt Hedlund.

- Vi får tillgång till Vapos stora resurser, inkluderande stora bränslelager för eventuella dåliga år och även Vapos breda verksamhetsområde. Därmed kommer vi nu ännu bättre kunna utveckla vår verksamhet.

Under året har vi dragit igång en bra verksamhet med torvtransporter på tåg. Då får vi ett bredare upptagningsområde, mindre lastbiltransporter och en positiv miljökonsekvens. Vi har ett eget tågset med 40 containrar som går i skytteltrafik, 3-4 gånger i veckan, i huvudsak på inlandsbanan med slutmålet Örebro.

Ny marknadschef

Samordningen med Mebio innebär att Mebios vd CG Sjölander blir ny marknadschef i Råsjö Torv när nuvarande marknadschefen Olle Grip går i pension.

Birka Energi och Örebro Kartongbruk samverkar avseende energileveranser

Birka Energi har genom dotterbolaget Birka Värme tecknat ett långvarigt avtal avseende energileveranser till Örebro Kartongbruk. Avtalet är värt drygt 300 mkr och omfattar kartongbrukets hela behov av processånga, hetvatten samt tryckluft.

Birka Energikoncernen samarbetar sedan flera år tillbaka med Örebro Kartongbruk avseende elleveranser där Birka Energi förvaltar kartongbrukets fysiska och finansiella kraftportföljer.

Birka Energi tar över

Det nya avtalet innebär att Birka Energi utökar verksamheten i Örebro-regionen genom att ta över driften av den befintliga ångcentralen vid Örebro Kartongbruk. En ny fastbränslepanna kommer att installeras. Den nya anläggningen ersätter befintlig ångproduktionsanläggning

och kommer att göra det möjligt att elda restprodukter från kartongtillverkningen, vilka idag läggs på deponi.

Miljökrav uppfylls

Den nya fastbränslepannan kommer att uppfylla högt ställda miljökrav. Förändringarna innebär avsevärt minskad miljöpåverkan samt bidra till en ökad kretsloppsanpassning av verksamheten genom energiutvinning ur produkter som inte kan användas för annat ändamål.

Nya möjligheter för Örebro

För Örebro Kartongbruk innebär affärsuppbyggnaden att resurser frigörs för utveckling av kärnverksamheten, tillverkning av gipsskivekartong baserad på 100 % returfiber. Den möjliggör även en fortsatt ökning av produktionen i Örebro från 45 000 årston till 60 000 årston år 2001.

Regeringsrapport om beräkningsmetod för koldioxidutsläpp:

Svensk förnybar kraft ersätter dansk och tysk kolkraft

Då den förnybara kraften byggs ut i Sverige ersätter den huvudsakligen dansk och tysk kolkraft. Det skriver Energimyndigheten i en rapport till regeringen om en metod för att beräkna kostnader för att minska utsläppen av koldioxid. Vindkraft är dyrast och biobränslebaserad kraftvärme billigast för att minska utsläppen.

Vad kostar det

Energimyndigheten har på regeringens uppdrag utvecklat en metod att beräkna vad det kostar att begränsa eller minska utsläppen av koldioxid samt redovisat ett typfall. Metoden ska användas i uppföljningen av det energipolitiska omställningsprogrammet. Utgångspunkten är att den svenska elanvändningen är förbunden med i första hand Norge, Finland, Danmark och Tyskland. Förbindelser till Polen är under utbyggnad. Förändringar i svenska och näraliggande länders elproduktion och elanvändning påverkar därmed den nord-europeiska balansen på marginalen.

En slutsats är att då den förnybara kraftproduktionen byggs ut i Sverige ersätter den huvudsakligen kolkraft. Det spelar ingen roll om det är ett år med gott om vattenkraft eller år med lite vattenkraft. Kolkraft i Danmark och Tyskland utgör normalt marginalen. Den koldioxid som minskas med hjälp av det statliga investeringsstödet sker alltså inte i Sverige.

Bio bränsle billigast

Biobränslebaserad kraftvärme är effektivare att reducera koldioxid än vindkraft och småskalig vattenkraft. Det beror på att förutom el ger kraftvärmens också värme som ersätter olja och el.

Den rörliga kostnaden plus annuitet är 23 öre per kilowattimme för småskalig vattenkraft, 18 öre/kWh för biobränslebaserad kraftvärme, och 30 öre/kWh för vindkraft.

Investeringskostnaden är högst för att minska koldioxidutsläppen med vindkraft 4 190 kronor per ton koldioxid, närmast kommer småskalig vattenkraft med 2 711 kronor per ton. Billigast är biobränslebaserad kraftvärme med 1463 kronor per ton.

Kostnaden för det statliga investeringsstödet följer investeringskostnaden och är för vindkraft 629 kronor per ton koldioxid, för småskalig vattenkraft 383 kronor per ton och biobränslebaserad kraftvärme 327 kronor per ton.

Nybildat forskningscentrum stärker utvecklingen för effektivare energianvändning

För att stärka svensk forskning och utveckling för effektivare energiutnyttjande har Centrum för Effektiv Energianvändning (CEE) nu bildats. Kunskap om effektiv och konkurrenskraftig resursanvändning kommer framöver att vara av stor betydelse för exportindustrin. Stärkt forskning och utveckling i eller i nära samarbete med industrin är syftet med bildandet av CEE.

I CEE kraftsamlas Sveriges ledande kompetens inom effektiv energianvändning. Centrumet är bildat av:

- SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut.
- Energy Management AD, Chalmers Industriteknik,
- Inst. för Installationsteknik, Chalmers Tekniska Högskola.

CEE kommer att vara drivande när det gäller teknikutvecklingen i relation till tillverkningsindu-

Ny rapport om omställningen

Biokraft och vindkraft går planenligt. Dyrk gå från elvärme till fjärrvärme

Merparten av det kortsiktiga programmet för att ställa om energisystemet löper enligt planerna. Biokraftvärme, el från vindkraft och energieffektivisering bedöms kunna nå målet som planerat. Lågt elpris i kombination med höga kostnader minskar intresset för att bygga om elvärmade hus till fjärrvärme. Energimyndigheten föreslår nya grepp, som bedöms kunna bidra till att målet kan nås, men tar lite längre tid.

Kompensera Barsebäck

Det skriver Energimyndigheten i en rapport om omställningen av energisystemet. Det kortsiktiga målet går ut på att kompensera bortfallet av el då Barsebäckverket stängs. Det ska ske genom att användningen av el i fjärrvärmesystemet, bl a avkopplingsbara elpannor, minskas. Dessutom ska 3 terawattimmar ersättas med el från förnybara bränslen och konvertering av elvärmade hus enligt det program för omställning av energisystemet, som Energimyndigheten ansvarar för. Vidare har Energimyndigheten satt ett eget mål för effektivare energianvändning, 1 TWh.

Det kommer att lyckas med 100%

Centrumet kommer också att ha ansvar för större FoU-insatser på uppdrag av industri och forskningsfinansiärer.

Byggnader och industrilokaler

Inom installationstekniken ställs ständigt högre krav på effektivare energianvändning i takt med att beställarens kunskaper och krav utvecklas. Tillverkningsindustrin inom branschsegmenten ventilation/luftbehandling, styr- och reglerteknik, värme- och kylteknik, tjänsteförsäljande företag och forskningsinstitut ligger

Merparten av det kortsiktiga programmet löper enligt planerna. Stöd till kraftvärme har gått till Hofors, Kungsbacka, Eskilstuna, Härnösand, Sala-Heby, Lycksele och Piteå. Det motsvarar 77 % av målet 0,75 TWh. Energimyndigheten bedömer att målet nås till 100%.

Målet för ny vindkraftel är 0,5 TWh Stöd har hittills beviljats till 182 verk. Energimyndigheten bedömer att målet nås.

Målet, 0,25 TWh, för småskalig vattenkraft kommer inte att nås. Intresset har varit lågt p g a tuffa miljökrav för stöd och det låga elpriset.

Effekterna av programmet för energieffektivisering är svårare att följa upp. Det handlar om teknikupphandlingar, informationskampanjer och energirådgivning. Energimyndighetens eget mål om 1 TWh bedöms kunna nås.

Låg takt för konvertering

Konvertering av elvärmade hus till fjärrvärme, med målet 1,5 TWh, kommer inte att uppnås om utbyggnaden fortsätter i samma låga takt som hittills.

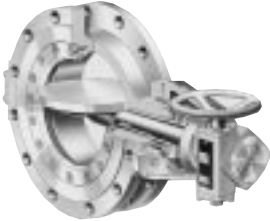
Lågt elpris i kombination med höga kostnader för konvertering minskar intresset. Regeringen har, på förslag från Energimyndigheten, i budgetförslaget för år 2000 givit möjligheter till såväl samordnad upphandling som att pröva ny teknik.

långt framme, både i ett europeiskt och globalt perspektiv.

Ett vidare kunskapsutvecklande inom effektiv energianvändning i byggnader och industrilokaler är dock viktigt för att säkerställa en framtida konkurrenskraft. Viktigt är också omställningen av Sveriges energisystem beträffande energianvändningen samt skapandet av nya arbetstillfällen. Verksamheten i CEE kommer att vara interdisciplinär. Seniorforskare från flera discipliner är samlade och centrumet får därigenom en tvärvetenskaplig bas.

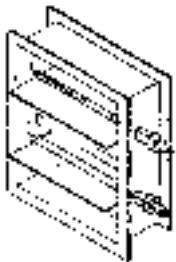

ADAMS
27-10-1981

metalltätande DN 100-1200
extrem tätningsfunktion

SWEDSPJÄLL

Rökgasspjäll - svensktillverkade

REMBE

Sprängbleck - för dammexpl.
eller skydd mot över/undertryck

TLV

Flottöravledare utan länkar
TLV har alla typer av fallor

Adams	metalltätande vridspjäll
Swedspjäll	svenska rökgasspjäll
Anderson	membranventiler
AZ	kikventiler
WTA	bälgventiler
Rembe	sprängbleck + Q-rör
ANA	ejektor + värmare m.m
Dickow	mag + hetvattenpumpar
Swedpump	svensktillverkade kugghjulspumpar

AB GF SWEDENBORG

Tel.031-262485, Fax 031-263714

Bioenergens konkurrenskraft - en attitydfråga

Det är inte bara priset per kilowattimme som avgör bioenergens konkurrenskraft. Även våra attityder och förutfattade meningar har en avgörande betydelse. Hur konkurrenskraften påverkas i växelspelet mellan individer, företag och samhälle beskrivs i en avhandling från SLU i Uppsala.

Erik Ling, institutionen för skogshushållning, SLU utvidgar analysen av bioenergens konkurrenskraft. Istället för att fokusera på priskonkurrensen mellan olika energislag så lyfts vikten av andra förutsättningar fram. Konkurrenskraften påverkas av t.ex. hur olika aktörer beskriver verkligheten och de i samhället dominerande attityderna till bioenergi.

I avhandlingen beskrivs tre dominerande logiker (tankemönster). Aktörer med produktionslogik rangordnar energislagen utifrån priset. För dem är den tek-

niska utvecklingen nyckelfaktor för att minska produktionskostnaderna och öka konkurrenskraften. Aktörer med marknadslogik rangordnar energislagen efter de mervärden som energislagen kan få på marknaden. Mervärdet kan motiveras av miljöskäl, regionala skäl etc. En nyckelfaktor är då att hitta egna nischer eller nya marknadslösningar för bioenergi.

Det tredje tankemönstret, socioekonomisk logik, rangordnar energislagen efter faktorer som att det är hållbart, skapar arbetstillfällen lokalt eller ger goodwill i vid bemärkelse. För dessa aktörer är en nyckelfaktor att skapa och ge näring åt en välvillig opinion.

Lite tillspetsat synliggör avhandlingen den avgörande betydelse som våra attityder och förutfattade meningar har för den konkurrenskraft som t.ex. bioenergi får. Vidare argumenterar

avhandlingen för att bioenergens konkurrenskraft inte är av naturen given, utan produkten av ett växelspel mellan samhället, företagen och individerna. På det hela taget ges en hoppfull bild för dem som vill engagera sig för mer uthålliga energisystem. Många avgörande faktorer, såsom attityder, normer och verklighetsbeskrivningar, kan påverkas genom opinionsbildning, kunskapsutbredning och visionsbyggande.

Jägmästare Erik Ling, SLU, institutionen för skogshushållning, försvarade fredagen den 8 oktober sin avhandling "Bioenergens nuvarande och framtida konkurrenskraft", för vinnande av skoglig doktorsexamen.

Ny VD för Tekniska Verken Linköping

Tekniska Verkens styrelse har beslutat utse Stig Holm till koncernchef och VD för Tekniska Verken i Linköping AB med planerat tillträde vid årsskiftet. Stig Holm kommer närmast från en befattning som general manager och europeansvarig inom förpackningsdivisionen för International Paper Company, världens största pappersföretag.

Stig Holm är civilingenjör, 48 år och med mångårig erfarenhet från olika företagsledande befattningar. Sedan 1994 har han, med

placering i Lyon, Frankrike, arbetat som general manager och europeansvarig i förpackningsdivisionen för International Paper Company. Stig har även arbetat som general manager i ABB Generation, varit vice VD i Tetra Pak-koncernen samt varit produktionschef i Johnson-koncernen.

Mobergs processkontroll

För att möta efterfrågan från återvinnings- och förpackningsindustrin har Jan Lind anställts som försäljningsingenjör hos MOBERGS Processkontroll AB i Malmö. Han kommer främst att ansvara för magneter och separatorer.

Ny bok i Milen serien.

Den succébeträktade bokserien med konkreta råd och erfarenheter om energiutveckling har utkommit med en ny bok. Denna gång handlar boken om transporter.

Beställ den från Energimyndigheten

Tidigt är klart
hämtar du
www.nator.se